

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

In rem sibi hypothecatam quid juris habeat Creditor? parag. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

respectu Navis, & ideo vocantur qualitates
Navis, cuius substantia tota consistit in arti-
ficio. Unde, si euti modo à citata lege (*Si con-
venierit*) propter novam efformationem, seu
compositionem Navis, deobligata fuerunt
ligna Silve oppignoratæ ab onere Pignoris;
ita nunc propter difformationem, seu destruc-
tionem Navis, ligna ab onere Pignoris pari
modo deobligantur.

5. Si vero in melius res oppignorata varietur, quia predium v. gr. fuit a possessore melioratum, plantando ibi v. g. viacem vel domus amplior fuit effecta, &c. remanebit etiam ipsum augmentum pignori subiectum, quia accessorum lequitur principale.

6. Sed quid fieri deinde, quando ego Debitor solvam, quod debeo, &c. volo, ut reddatur mihi dictum præmium, seu dicta domus, danda mihi est sic meliorata, nec ne?

Respondeo. Vel Primo, hæc melioramenta, utique utilia, de quibus nunc loquimur, sunt facta ab ipso Creditore, vel Secundo, facta sunt à Tertio, ad quem foris prædium illud pervenit.

a Mol. d. 7. Si fuerit hoc posterius, sentit Molina, **a**
s. s. cōtra non teneri hunc Tertium tradere praeium,
Covar. nisi prius sibi solvatur, quod expedit, & quod
Molinam plus valer ratione sua utilis meliorationis;
sequitur Addit Molina, eidem Tertio dari opinionem,
Delugo d. ut, vel faciat, quod dictum est, vel solvendo
32. de Iust. illum valorum, quo praeium, antequam il-

Mol. d. 7. Si fuerit hoc posterius, sentit Molina, a
553. cōtra non teneri hunc Tertium tradere prædium,
Covar. nisi prius sibi solvatur, quod expedit, & quod
Molinam plus valer ratione suæ utilis meliorationis;
sequitur Addit Molina, eidem Tertio dari opinionem,
Delugo d. ut, vel faciat, quod dictum est, vel solvendo
32. de luct. illum valorē, quo prædium, antequam il-
num. 32. lud augmentum accepisset, aestimabatur, sibi
prædium retineat. At Covarr. sentit, cogi pos-
se hunc Tertium, ut reddat prædium acci-
piendo premium suarum meliorationum. Et
certè hæc sententia Covarr. mihi probabilis-
sima videtur, quia prædium, cum sit verum
pignus in hoc casu, de quo loquimur, Domi-
ni est, & illi debetur.

Si fuerit illud prius, hoc est, si tuum prædium datum in pignus fuerit auctum ab ipso tuo Creditore, in cuius manu prædiū etat, licet ipsi non detur optio prædicta; tamen non tenetur tibi reddere illud, nisi tu præter antiquum debitum, solvas criam id, quod ille utiliter expendit pro melioramentis dictis modo, quo dictum est alibi bâ me universitatis. Immo poterit et ubi tardius retinere i. n. 14. & prædium, quandiu ipsi relataciantur expensæ utiliter factæ. Ratio omnium prædictorarum Mol. l.c. est, quia non est æquum, ut is, qui rem suis ex-

penitus utilem tibi fecit, defraudetur sua mercede. Deductis semper deducendis, ut semper supponi debet.

9. Sed quid, si rem auxit hujusmodi possessor, sed inutiliter? Ut, si Creditor in manu eius fuit dictum prædium, fecisset in illo pietas, Fontes, aliaque ad ornatum superfluum, & inutilem.

Respondeo. De his non agit expresse hic
Molina, sed ex ejus doctrina, & ex d. Sanc. & d. Thom.
ex his, quæ ego ibidem, & alibi dixi, colligi potest,
hæc non deberi solvi ab eo cuius cit. 4.1.3.
pignus; sibi enim imputet, quod in aliena 16. 159.
quam jam sciebat esse alienam, inutiliter five c. 1. cap.
parum, si v. multum expenderit. Recolene f. 112. in
cessatio citatum locum nostrum de Locatio. Dicitur
ne, nam ex doctrina ibi tradita poterunt, & 3. 1. 1. debebunt multa huc pertinentia, vel explica-
ti, vel additi.

§. V.

*Item hypothecatam quid nam Iuris
habent Creditor?*

Respondeo, si rem tuam v.g. predium, obligasti in securitatem alicuius debiti in favorem Creditoris, illam tamen Creditori non tradidisti, sed apud te reelevasti, Creditor semper habebit Jus in eam rem, quæ onus hoc, & obligationem realem secum semper defert, velupra iterum dictum est. Hinc fit, ut ad quinque possessorum transferit, possit Creditor debitum suum ex illa exigere, quamvis ex Jure g. novo non posse. In Actis, etiam in hypotheca expressa, agere dictus liberum Creditor contra terruum possessorem, nisi de Edicto precedentie excusione in bonis Debitoris, & fidejussorum. Debet ergo probare Creditor, rem illam fuisse Debitoris tempore contracti debiti, vel postea, & fuisse comprehensam in hypotheca, factamque esse discussionem in bonis Debitoris, & Fidejussorum. Quando autem Terrius possessor rei hypothecate converget solvere, debet ei dictus Creditor cedere Ius, quod habebat contra Debitorum principalem, & Fidejussores. Ita Delugo, h. qui non notat eam doctrinam, quam nos in simili no- b. Dolo ravimus supra, i. quæ tam en erat omnino no- d. 32. 21 randa, propter paritatem rationum, est que Iustitia multum in praxi animadycienda. 1. Supra.

2. Illud denique Nota, quod dictum est de discussione facienda in bonis Debitoris, non procedere in Fundo v. g. super quo Census aliquis impositus est; hic enim, si vendatur, vel alienetur, defert ita secum onus illud, ut non debet prius a Venditore Census peti redditus, sed immediatè ab ipso tertio possesso. Ratio est, quia illa, ut modo num. 7. dixi, non est propriè hypotheca, de qua hic agimus, sed renditio particularis dominii utilis illius Fundi. at vero circa bona alia, quæ hypotheca generali obligant pro securitate ejusdem Census, erit observanda dicta Authenticæ, hoc est, si transiunt ad tertium possessorum, non debent hunc tertium obligare ad solvendum, nisi facta prius excusione predicta, quia hæc alia bona non sunt vendita, sed proprie hypothecata.

§. VI.

Pignoris venditio.

1. IN quires Quarto. Si præfixo tempore Debitor debito non satisfacit, licetè Creditor pignus, quod apud se retinet, venderet, ut habeat, quod ipsi debetur, reddito semper excessu, si adsit, ipsi Domino Pignoris?

2. Ut respondeam, scito, pignus aliud vocari Conventionalis, et que illud, quod partes inter se dant, recipiuntque aliud Prætorium, aliud Judiciale, atque hæc sunt ea, quæ auctoritate Prætoris, vel Judicis dantur.

3. Nam nunc Respondeo, non esse difficultatem Primo, quod pignus Conventionali vendi possit, si inter partes conventum est, ut illud post moram solutionis vendatur, juxta M. t. a. c. a. quæ explicuimus supra b: nec Secundo, esse difficultatem, quod vendi non possum, & V- sit, si, ut illud non vendatur, conventum est. Aliqui tamen in priore casu post dictam moram, requirunt, semel saltem, monendum esse Dominum Pignoris, sed non esse necessario monendum, docet Azor, & Reginal. d. quia ejusmodi monitio non fuit deduxta in p. Reginal. d. cum. Alii item, (& sane valde probabiliter) cum iisdem Azor, & Reginal. in posteriore casu, quando præcessit pactum, ne pignus venderetur, dicunt, adhuc posse vendi, sed post monitionem, nam de ratione, & natura Pignoris est, ut vendi possit, sed assistente

Debitore, si velit, ne fraudem suscipitur.

Difficultas ergo est, quando de ejusmodi venditione facienda, vel non facienda, nihil est conventum.

4. In hoc casu leges e disponunt, ut Creditor non possit vendere Pignus conventionale, nisi præmissa una monitione, & elapsis duobus annis à monitione. Antea igitur nulla ratione vendere poterit: Illis autem elapsis, poterit Creditor pignus propria auctoritate vendere, sed præcente, & sciente Domino. Quod si non inveniatur, qui velit emere convenientius est Judex, monito Domino, qui si nolit comparere, certum tempus ei assignabitur à Judice ad comparandum, quo non comparent, poterit Creditor petere à Principe, ut pignus sit ipsius Creditoris, licet cum conditione, ut, si intra alios duos annos compareat Debitor, satisfaciatur Creditori, sibi pignus recipiat.

5. De Pignore Prætorio nihil est statutum. Remanet igitur, ut vendi possit arbitrio Iudicis.

6. De Judiciali leges statuunt, ut illud non detur in manu Creditoris, nisi post quatuor menses a lata sententia Judicis: postea tamen ab eodem Judice hoc arctari, vel produci ex justa causa; postea vero expectentur alii duo menses, post quos pignus vendi potest, sed certè auctoritate Judicis intercedente.

7. Notat autem Molina f. illud biennium, f. Mol. d. quod requiri modo diximus in Conventio- 538. n. 12. nali, posse reduci ad quatuor, vel sex menses, si Creditor recurrit ad Judicem, qui convertat pignus illud conventionalis in Judiciale, hoc est, ut ipsi Creditori detur illud pignus auctoritate publica, quod jam habebat ex conventione privata, nam sic pignus jam redditum Judiciale, hujus naturam sequatur necesse est.

Hæc statuunt leges communes. Quod si alicubi sint alia statuta, vel consuetudines, servanda ea omnino erunt in foro externo. Sed quid pro foro interno?

8. Respondeo. Ad vendendum Prætorium, vel Judiciale pignus semper auctoritate Judicis opus esse, etiam in foro interno conscientiæ, mihi certum videtur, quia sicuti ea pignora ab auctoritate publica

Kkk 2 proce-